

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ МІСЦЕВИЙ ОСЕРЕДОК
ГО «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»
ЄВРАЗІЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРАВНИЧИХ ШКІЛ ТА ПРАВНИКІВ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
СОЮЗУ ЮРИСТІВ УКРАЇНИ

**Теоретико-прикладні проблеми
юридичної науки на сучасному етапі
реформування кримінальної юстиції**

пам'яті В.П. Колгана

**збірник тез
Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Хмельницький, 27 травня 2022 року)**

*Рекомендовано до видання Вченою радою
Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова
Протокол № 14 від 30 травня 2022 року*

Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції (пам'яті В.П. Колгана): збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 27 травня 2022 року). – Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. – 129с.

У збірнику розміщено тези доповідей, подані на Міжнародну науково-практичну конференцію «Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції» пам'яті В.П. Колгана, що відбулась у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова 27 травня 2022 року.

Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, студентів, аспірантів та докторантів, практичних працівників і широкий читацький загал.

Організаційний комітет Міжнародної науково-практичної конференції «Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції» пам'яті В.П. Колгана не завжди поділяє думку учасників конференції.

У збірнику максимально точно збережена орфографія, пунктуація та стилістика, які були запропоновані учасниками конференції.

Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їхні наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи вищих навчальних закладів і наукових установ, які рекомендували ці матеріали до друку.

ЗМІСТ

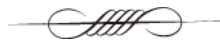
КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО В СУЧАСНОМУ ВИМІРІ	9
АКІМОВ М.О. ДО ПРОБЛЕМИ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ НОРМ (НА ПРИКЛАДІ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СТАТТІ 299 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ)	9
ГОЛУБ А.Є. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ ЗА МІЖНАРОДНИМ ТА ВІТЧИЗНЯНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ	11
ДАНІЛОВА А.В. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СУБ'ЄКТА ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 325 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	13
ЗАХАРЧУК В.М. СУДОВА ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	16
МАРІН О.К. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА РОБОТУ В ІНТЕРЕСАХ ДЕРЖАВИ-АГРЕСОРА	18
МОРОЗ М.А. СПІВВІДНОШЕННЯ ОКРЕМИХ ПОЛОЖЕНЬ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ, СПРЯМОВАНОГО НА ПРОТИДІЮ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ ІЗ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ, ЩО ВТРАТИЛО ЧИННІСТЬ	21
НАЛУЦИШИН В.В. ЧЛЕН ДОБРОВОЛЬЧОГО ФОРМУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК СУБ'ЄКТ ВІЙСЬКОВИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	23
НІКІФОРОВА Т.І. ВРАХУВАННЯ ЗБІГУ ТЯЖКИХ ОСОБИСТИХ, СІМЕЙНИХ ЧИ ІНШИХ ОБСТАВИН ПРИ ПРИЗНАЧЕННІ ПОКАРАННЯ	24
ПАВЛИШИН Ю.П. ПРОБЛЕМА ВОЄННОГО КАТУВАННЯ В УКРАЇНІ: НЕПРИСТОСТОВАНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО ПОКАРАНЬ ЗА МІЖНАРОДНІ ЗЛОЧИНИ	26
ПІДКОВА О.С. БАНДИТИЗМ	29
ПЛИСЮК Н.М. ЩОДО ВИДІВ ВБИВСТВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВ	31
ПОЛІТОВА А.С. ЗАХОПЛЕННЯ ЗАРУЧНИКІВ У ПРОЄКТІ КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	33
СЕРДЕЧНА І.Л. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БАТЬКІВ ЗА УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ АЛІМЕНТІВ	35
СМІРНОВА І.С. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОСЯГАННЯ НА РІВНОПРАВНІСТЬ ГРОМАДЯН ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА ТА УКРАЇНИ (ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ)	37
ЯСІНЬ І.М. ЗАКОННІСТЬ, ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ ПРИНЦИП КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 368-5 КК УКРАЇНИ	40
ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА	43
ПИЛИПЕНКО Д.О. ГУМАНІЗМ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА	43
ПОПЕЛЮШКО В.О., МАТВІЙЧУК М.А. І. МАЛИНОВСЬКИЙ ПРО ПРАВОВУ ДОПОМОГУ В МІСЦЯХ УВ'ЯЗНЕННЯ	44
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ КРИМІНОЛОГІЇ	46
БОНДАРЕНКО О.С. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ АНГЛОСАКСОНСЬКОЇ МОДЕЛІ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У КАНАДІ	46
ВИГОВСЬКИЙ Д.Л. ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СУСПІЛЬНОЇ НЕБЕЗПЕЧНОСТІ ПОШИРЕННЯ НОРМ КРИМІНАЛЬНОЇ СУБКУЛЬТУРИ	48
ІЛЬЧЕНКО І.П. ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ КРИМІНОЛОГІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	50

ЛЕНЧУК А.С. ЗМЕНШЕННЯ РІВНЯ УЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ	52
МИХАЙЛІЧЕНКО Т.О. ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА: НОВІ ВИКЛИКИ, ЯКІ ПОСТАЛИ ПЕРЕД УКРАЇНОЮ	54
НЕДОБОРСЬКА К.Л. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОСОБИ, СХИЛЬНОЇ ДО ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ НА СЕКСУАЛЬНОМУ ҐРУНТІ	55
ШЕПОТЬКО М.А. ОБ'ЄКТ ПРОВОКАЦІЇ ПІДКУПУ: ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ	58
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА КРИМІНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА	60
БУБЛИК Т.Ю. ПОВІДОМЛЕННЯ ОСОБИ ПРО ПІДОЗРУ	60
ГЛОВЮК І.В. ПИТАННЯ ТЛУМАЧЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ЧАСТИН 2 ТА 6 СТАТТІ 615 КПК УКРАЇНИ ЩОДО СТРОКУ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ	61
ГОШТА В.Ю. РОЗМЕЖУВАННЯ ДОКАЗІВ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ ДОКАЗІВ	64
ДАНЬКОВА С.О. ПОГЛЯД НА СТРУКТУРУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ДОКАЗУВАННЯ В СУДОВОМУ ПРОВАДЖЕННІ У ПЕРШІЙ ІНСТАНЦІЇ	66
ДУФЕНЮК О.М. ВПЛИВ ДЕРОГАЦІЇ НА БАЛАНС ІНТЕРЕСІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ В УМОВАХ ВІЙНИ	68
КОГУТ І.А. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧОГО ТА ДІЗНАВАЧА ІЗ ПРОКУРОРОМ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ (XIX-XXI СТ.СТ.)	71
КРУШИНСЬКИЙ С.А., БАЛОВ П.О. ОСОБЛИВОСТІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	74
МУКОМЕЛА К.О. ЗАСТОСУВАННЯ «ДОКТРИНИ ПЛОДІВ ОТРУЙНОГО ДЕРЕВА» ПРИ ОЦІНЦІ ДОПУСТИМОСТІ ДОКАЗІВ	77
НАЛУЦИШИН В.В. ЗЛОВЖИВАННЯ ПРАВОМ НА ЗАХИСТ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ	79
ОБОРОНОВА І.В. СПРОЩЕНІ ПОРЯДКИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ	81
ОНІЩИК Ю.В. КРИТЕРІЇ ДОПУСТИМОСТІ ДОКАЗІВ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ	83
SAMARYN VADZIM THE CONCEPT OF INTERNATIONAL STANDARDS IN CRIMINAL PROCEDURE	85
ШВЕЦЬ АМ. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНКИ ДОКАЗІВ В ОКРЕМОМУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОМУ АКТІ ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕУПЕРЕДЖЕНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА	88
ШИКІР Д.О. ЧИ ПРАВОМІРНОЮ Є ПРОВЕДЕННЯ ТАКОЇ СЛІДЧОЇ (РОЗШУКОВОЇ) ДІЇ, ЯК ЕКСГУМАЦІЯ ТРУПА?	90
ЩИГОЛЬ О.В. НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ОГЛЯД ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ НАДАННЯМ ОКРЕМИМ КАТЕГОРІЯМ ПОТЕРПІЛИХ ПРАВА НА БЕЗОПЛАТНУ ВТОРИННУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	92
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛІСТИКИ ТА СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	95
АХТИРСЬКИЙ В.М. ОСОБЛИВОСТІ ФІКСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	95
БАРГАН С.С. КАНАДСЬКА МОДЕЛЬ ПЛАНУВАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ	96
ВАЛОВА Т.М. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВІДБОРУ ТА НАДАННЯ ЗРАЗКІВ ВІДБИТКІВ ПЕЧАТОК ТА ШТАМПІВ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ДОКУМЕНТІВ	98

Таким чином, у процесі використання доказів яскраво проявляється одна із сторін кримінального процесуального доказування – обґрунтовуюча, сутність якої проявляється у висуненні певних положень (тез) і наведенні аргументів (незаперечних фактичних даних) для їх обґрунтування, переконанні інших суб'єктів у правильності, істинності цих положень [2, с. 17].

Список використаних джерел:

1. Коваленко Є. Г. Теорія доказів у кримінальному процесі України: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2006. 632 с.
2. Крушинський С. А. Подання доказів у кримінальному судочинстві України: монографія. Хмельницький: ХУУП, 2017. 247 с.
3. Стоянов М. М. Властивості доказів у кримінальному процесі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Одеса, 2010. 20 с.
4. Погорецький М. Теорія кримінального процесуального доказування: проблемні питання. Право України. 2014. № 10. С. 12-25.

Дуфенюк Оксана Михайлівна,
*доцент кафедри кримінального процесу
та криміналістики факультету № 1 ІПФПНП
Львівського державного університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент*

ВПЛИВ ДЕРОГАЦІЇ НА БАЛАНС ІНТЕРЕСІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенції) не тільки акумулювали аксіологічні максими у сфері прав людини, але й передбачили виняткові обставини, коли є обґрунтованою дерогація, тобто відступ, часткове скасування зобов'язань держави (див. Рис. 1). У Вербальних нотах та Деклараціях з відповідними додатками держава інформує про те, що через виникнення надзвичайної ситуації інституційний механізм забезпечення прав людини в ординарному режимі не працюватиме, легітимізуються тимчасові додаткові обмеження прав та свобод, визнається втрата контролю над певними зонами відповідальності і т.д. За півстоліття існування Конвенції цим правом скористалося десять країн Ради Європи, деякі з яких робили це багаторазово (Великобританія, Туреччина та ін.) [1, с. 11], однак безпрецедентний «сплеск» дерогацій відбувся під час пандемії через COVID-19.

Агресивна війна є однією з тих незаперечних підстав, які дозволяють реалізувати право відступу від зобов'язань. З перших тижнів війни в Україні інституційна інфраструктура органів досудового розслідування, прокуратури та суду у багатьох регіонах була або повністю зруйнована, або зазнала значних пошкоджень, що унеможливлювали їх функціонування, або опинилася на непідконтрольній території, була захоплена бойовиками країни-агресора, було втрачено доступ до численних матеріалів кримінальних проваджень, печаток, серверів. Окупанти, використовуючи дані здобутих особових справ, погрожували, схиляли до співпраці, переслідували суддів на окупованих територіях. І хоча окремі представники Феміди продовжували, ризикуючи життям, під час обстрілів ухвалювати нагальні рішення у кримінальних провадженнях (подовження заходів тримання під вартою, обрання запобіжних заходів), значна частина інституцій змінили територіальну юрисдикцію або взагалі перестали працювати [2, с. 35-36, 43]. Після деокупації окремих територій стало зрозуміло, що відновлення системи кримінального правосуддя потребуватиме багато часу та ресурсів. Війна досі залишається викликом для всіх сфер нашого суспільно-політичного життя.

Гарантувати в повному обсязі в таких умовах верховенство права у кримінальному

провадженні, здійснення ефективного судового контролю, дотримання розумних строків, реалізацію права на свободу та особисту недоторканість (ст. 5), права на справедливий суд (ст. 6), права на повагу до приватного і сімейного життя (ст. 8), права на ефективний засіб правового захисту (ст. 13) стало вкрай складним завданням, а інколи об'єктивно неможливим. Відступ від гуманітарних зобов'язань за цими статтями великою мірою впливає на баланс інтересів у кримінальному провадженні, що виявляється у суттєвому зростанні переваги публічного інтересу над приватним. Про цю тенденцію свідчить зміна підходів до порядку застосування запобіжних заходів (наприклад, п. 2, 6 ч. 1 ст. 615, ст. 616 КПК), розподілу повноважень (наприклад, ч. 5 ст. 36; ч. 4 ст. 39; п. 2, 4, 6 ч. 1 ст. 615 КПК), перебігу процесуальних строків (наприклад, п. 3 ч. 1 ст. 615; ч. 2, ч. 8 ст. 615 КПК), процедури проведення окремих процесуальних дій (ч. 4, ч. 7 ст. 223; ч. 12 ст. 615 КПК), залучення захисника (ч. 12 ст. 615 КПК), процесу доказування (ч. 4 ст. 95; ч. 11 ст. 615 КПК), прийняття процесуальних рішень в умовах воєнного стану. В такий спосіб держава намагається не допустити повний колапс системи кримінального правосуддя і забезпечити виконання завдань, передбачених ст. 2 КПК, у нових надзвичайних умовах.

Рис.1. Правовий механізм дерогації на підставі ст. 15 Конвенції, розроблено авторкою на основі джерела [3]

Втім дерогація зовсім не означає безперспективність скарг про порушення захищених Конвенцією прав. ЄСПЛ матиме нагоду верифікувати, чи були дотримані всі умови, передбачені ст. 15 Конвенції, досягнуто баланс публічних та приватних інтересів, пропорційність ситуації та обраних заходів, зокрема й тих, що стосуються легітимації обмежень прав людини (див. докладніше: «*Lawless проти Ірландії*», «*Ірландія проти Сполученого Королівства*», «*Brannigan та McBride проти Сполученого Королівства*», «*Aksoy проти Туреччини*», «*A. та інші проти Сполученого Королівства*»). Йдеться про з'ясування наступних питань:

- чи відбувся вихід держави за «межі, яких вимагає гострота» кризи;
- чи було б звичайне законодавство достатнім, щоб впоратися із загрозою, що спричинена суспільною небезпекою;
- чи є заходи дійсною реакцією на надзвичайну ситуацію;
- чи були заходи використані з тією метою, для якої вони були санкціоновані;
- чи є відступ від зобов'язань обмеженим за сферою охоплення і причинами, наведеними в його обґрунтування;
- чи потреба у відступі від зобов'язань постійно переглядається;
- чи були передбачені гарантії проти зловживань;
- важливість права, яке опинилося під загрозою, і більш широка мета судового контролю над втручанням у таке право;
- чи був судовий контроль заходів практично можливим;
- пропорційність заходів, та чи передбачали вони будь-яку невинуватну дискримінацію;
- чи національний суд неправильно розтлумачив або неправильно застосував ст. 15 або практику ЄСПЛ за цією статтею, або дійшов явно необґрунтованого висновку.

Усі ці питання оцінюються не ретроспективно, а з урахуванням умов та обставин, які існували при початковому запровадженні та подальшому застосуванні заходів [4, с. 8–9].

Треба зазначити, що й без дерогації ЄСПЛ має підстави вважати втрату ефективного контролю над територією обставиною, яка об'єктивно не дає уряду можливості повною мірою реалізувати свої зобов'язання. У цьому контексті доречно згадати справу «*Хлебик проти України*». Заявник скаржився на неспроможність влади прийняти правила і процедури, які дозволили б ефективно розглянути його апеляцію, що призвело до порушення ст. 6 Конвенції (п. 56). Натомість, Уряд підкреслив, що затримка у розгляді апеляції заявника була пов'язана зі неможливістю отримання матеріалів його справи з міста Луганськ, який не був під контролем Уряду, а зміни до КПК, спрямовані на спрощення процесу відновлення матеріалів справ, що були залишені на території, яка була непідконтрольною Уряду, не були проголосовані. Відповідно, Уряд вживав усіх можливих заходів, щоб гарантувати права осіб, що опинилися у ситуації, схожій з тою, в якій опинився заявник (п. 64). ЄСПЛ вирішував питання, чи держава вжила всіх доступних заходів, для організації роботи своєї судової системи у такий спосіб, який би надавав права, гарантовані ст. 6 у цій конкретній ситуації і, враховуючи перешкоди для досягнення цілей, з якими органам української влади довелося стикнутись, не визнає факт порушення ст. 6 Конвенції за обставин, що склалися у цій справі (п. 81). Показово, що в цій справі також є згадка декларації про раніше заявлений відступ України від зобов'язань за ст. 15 (п. 65, 82), однак сторони не апелювали до неї, тому що вона не стосувалась ситуації заявника, оскільки остання сталась до створення декларації, а сама декларація не мала зворотної сили [5].

Підсумуємо сказане. Дерогація є винятковою процедурою, що передбачає не тільки визнання неможливості через об'єктивні надзвичайні причини виконання певних зобов'язань (*пасивний аспект*), але й внесення змін до законодавства та вжиття заходів, які на думку уряду є вимушеними та необхідними в умовах кризи (*активний аспект*). Ці зміни істотно впливають на баланс приватних та публічних інтересів, як правило, збільшуючи вагу останніх. Саме ця тенденція спостерігається останнім часом у сфері кримінального правосуддя і є закономірною та виправданою в умовах війни. Разом з тим, дерогація ще не

означає безмежність розсуду держави. ЄСПЛ за наявності скарг визначатиме чи була дотримана легітимність, пропорційність та необхідність у співвідношенні «гострота становища – вжиті заходи». *Розхитаний, зруйнований під впливом війни баланс інтересів довоєнного часу має трансформуватися у новий баланс воєнного часу, а згодом у баланс поствоєнного часу.*

Список використаних джерел:

1. Борисов Є. Є. Відступ держав від міжнародних зобов'язань у сфері прав людини: теорія і практика : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11. Одеса, 2020. 20 с.
2. Правосуддя в Україні під час війни з Росією. День за днем. Лютий 24, 2022 – Березень 23, 2022. Uajusticeinwar. 133 с.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
4. Керівництво зі статті 15 Конвенції – Відступ від зобов'язань під час надзвичайної ситуації. Рада Європи. Європейський суд з прав людини, 2016. 14 с. https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_15_UKR.pdf.
5. Рішення у справі «Хлєбїк проти України» від 25.07. 2017 р. Заява № 2945/16. URL: <https://rm.coe.int/case-of-khlebyk-v-ukraine-1-ukr-ed/1680738311>.

Когут Іван Анатолійович,
*аспірант кафедри кримінального права та процесу
Хмельницького університету управління та права
імені Леоніда Юзькова*

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧОГО ТА ДІЗНАВАЧА ІЗ ПРОКУРОРОМ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ (XIX-XXI ст.ст.)

Для того, щоб покращити механізм взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування на сучасному етапі його функціонування, потрібно проаналізувати історію становлення та розвитку взаємодії зазначених суб'єктів у ретроспективі. Потреба в дослідженні історичного аспекту зумовлена зміною функцій, які виконували слідчий та прокурор в рамках кримінального провадження стосовно дізнавача, адже запровадження такого суб'єкта кримінальної процесуальної діяльності із новими функціями є новелою у кримінально-процесуальному законодавстві, а тому не має ще такого значення, як слідчий в історичній площині.

Звісно, що ми не зможемо проаналізувати повністю всю історію становлення взаємодії у зв'язку з обмеженим допустимим обсягом роботи, проте, ми зосередимо увагу на тій системі взаємодії, яка є найбільш близькою до сучасних реалій. Загальновідомим фактом є те, що формування вітчизняної правової системи відбувалося під впливом ідей дослідників і з інших країн, багато в чому це зумовлено тим, що територіально Україна перебувала в різні часи в складі інших держав. Саме тому, вплив такої практики був вирішальним для формування національних основоположних засад функціонування органів прокуратури та органів, які здійснюють досудове розслідування.

Розпочинаючи розгляд становлення взаємодії первісних правоохоронних органів обов'язковою є згадка про фундаментальну пам'ятку правової культури – Руської правди, яка започатковувала не тільки становлення системи правоохоронних органів на українських землях, а й способи та методи їх діяльності [1, с. 30]. Отже, ми можемо припустити, що перші механізми взаємодії в системі правоохоронних органів беруть свої початки із збірки стародавнього руського права. Звісно, сучасний стан розвитку взаємодії суттєво відрізняється від тодішнього, тому їх досить важко порівнювати.

Якщо розглядати більш пізні періоди розвитку становлення системи правоохоронних органів, то науковці стверджують, що виникнення органів прокуратури, якими вони є наближеними до сьогоденного вигляду відбувається під час перебування значної частини